

харківська
правозахисна
група

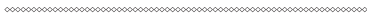

kharkiv
human rights
protection group

Обов'язки патрульної служби при спілкуванні з громадянами

ЦЕ ВИДАННЯ ЗДІЙСНЕНО ЗА ФІНАНСОВОЇ
SPONSORED BY THE INTERNATIONAL
ТА ЕКСПЕРТНОЇ ПІДТРИМКИ
RENAISSANCE FOUNDATION
МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ "ВІДРОДЖЕННЯ"

Наряд патрульної служби — саме з цими людьми в міліцейській формі ми найчастіше контактуємо і саме їх поведінка іноді викликає в нас нарікання та обурення.

Проте, завжди можна спробувати уникнути конфлікту з правоохоронцями за допомогою аргументів про очевидну неправомірність їх дій. Для цього необхідно знати:

- патрульний повинен звертатися до громадян з повагою на «Ви», при зверненні він зобов'язаний привітатись, після чого, приклавши руку до головного убору, назвати своє прізвище, звання, на вимогу пред'явити службове посвідчення та повідомити мету звернення. Свої вимоги й зауваження патрульний повинен викладати ввічливо і в переконливій формі (пункт 141 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- якщо громадянин звернувся до патрульного, останній зобов'язаний прикласти руку до головного убору, уважно вислухати, вжити заходів за отриманим повідомленням, при необхідності пояснити, куди саме слід звертатись для вирішення поставленого питання (пункт 141 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- у поведженні з громадянами патрульний не повинен допускати зверхній тон, грубість, розумілість, іронічне або невічливе викладення зауважень, вирази чи репліки, що ображають людську гідність, погрози, повчання і несправедливі докори, пред'явлення незаслужених звинувачень, погрози чи образливі жести або знаки (пункт 143 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- у розмові з громадянами патрульний зобов'язаний виявляти спокій, витримку і розсудливість. Він не повинен відповідати грубістю на грубість і у своїх діях керуватись особистими неприязними почуттями. Коли порушник на зроблені йому зауваження реагує збуджено, патрульному слід дати йому час заспокоїтись і попросити пояснення

з приводу його невірних дій (пункт 144 Статуту патрульно-постової служби міліції України);

- патрульний повинен роз'яснювати громадянину неправомірність його поведінки аргументовано, з посиланням на відповідні закони, постанови та інші нормативні акти. Тільки після цього може бути прийнято рішення про складання протоколу, накладення штрафу на місці, доставлення порушника в міліцію або можливість обмежитись зауваженням. Зауваження правопорушникам, які мають при собі дітей, по можливості, робиться так, щоб діти цього не чули (пункт 144 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- патрульний має дотримуватись законності, ретельно й уважно розбиратися на місці з порушником громадського порядку, при застосуванні до громадянина заходів адміністративного впливу, роз'яснити, згідно з яким нормативним актом і за яке порушення він притягується до відповідальності (пункт 124 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- осіб, які допустили незначні адміністративні порушення, патрульні зобов'язані попереджати на місці і лише в разі невиконання їхніх вимог застосовувати заходи примусу (пункт 133 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- оскільки доставлення є обмеженням особистої свободи правопорушника, патрульний зобов'язаний зробити все необхідне, щоб безпосередньо на місці ретельно розібратися в обставинах правопорушення та винести на місці усне попередження (пункт 251 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- перед доставленням громадянина до райвідділу міліції, патрульні повинні роз'яснити, чим зумовлена необхідність його доставлення до органів внутрішніх справ (пункт 252 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- патрульний не повинен втручатись у суперечки особистого (домашнього) характеру, за винятком випадків, коли є без-

- посередня небезпека для життя і здоров'я громадян, вчинюється порушення громадського порядку або хто-небудь потребує допомоги міліції (пункт 145 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
- з підлітками патрульно-постові наряди зобов'язані поводитися також ввічливо, як і з дорослими. Зауваження дітям робляться з урахуванням їх психології і рівня розвитку (пункт 146 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
  - з документами, що перевіряються в громадян, патрульний повинен поводитися акуратно, не робити на них або в них будь-яких поміток, а якщо в документ вкладені гроші, записки та інше, — запропонувати власникові самому вилучити з нього вказані предмети (пункти 147, 148 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
  - патрульний зобов'язаний надавати в межах наявних можливостей невідкладну, у тому числі медичну, допомогу особам, які потерпіли від правопорушень і нещасних випадків, перебувають у безпорадному або небезпечному для життя і здоров'я стані, а також неповнолітнім, які знаходяться без нагляду батьків (пункт 124 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
  - під час виконання службових обов'язків патрульному забороняється вести розмови з питань, що не стосуються служби, заходити без службової необхідності в житлові будинки, їдальні, магазини та інші приміщення (пункт 154 Статуту патрульно-постової служби міліції України);
  - застосуванню сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї патрульним нарядом міліції має передувати попередження про намір їх використання. Попередження може бути зроблене голосом українською або російською мовами не менше як два рази з наданням часу, достатнього для припинення правопорушення (пункти 200, 201 Статуту патрульно-постової служби міліції України).